

ДІАГНОСТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

cal traditions and modernity]. *Art and Education*. No. 3. pp. 2–6. [in Ukrainian].

11. Otych, O.M. (2011). Rozvytok tvorchoi indyvidualnosti studentiv profesiino-pedahohichnykh navchalnykh zakladiv zasobamy mystetstva [Development of creative individuality of students of vocational and pedagogical educational institutions by means of art]. *Monograph*. (Ed.). I.A. Ziazun. Chernivtsi, 248 p. [in Ukrainian].

12. Padalka, H.M. (2008). Pedahohika mystetstva: Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dysyplin [Pedagogy of Art: Theory and Methods of Teaching Art Disciplines]. Kyiv, 274 p. [in Ukrainian].

13. Pedahohichnyi slovnyk (2001). [Pedagogical Dictionary]. (Ed.). Yarmachenko M.D. Kyiv, 514 p. [in Ukrainian].

14. Petrusenko, V. (2009). Tlumachnyi slovnyk osnovnykh filosofskykh terminiv [Explanatory dictionary of basic philosophical terms]. Lviv, 264 p. [in Ukrainian].

15. Profesiina osvita: slovnyk (2000). [Vocational education: dictionary]. *Tutorial*. (Eds.). S.U. Honcharenko et. al; N.H. Nychkalo. Kyiv, 380 p. [in Ukrainian].

16. Rudnytska, O.P. (2002). Pedahohika: zahalna i mystetska [Pedagogy: general and artistic]. *Tutorial*. Kyiv, 270 p. [in Ukrainian].

17. Sotsiolo-ho-pedahohichnyi slovnyk (2004). [Sociological and Pedagogical Dictionary]. (Ed.). V.V. Radula. Kyiv, 304 p. [in Ukrainian].

18. Typovi osvichni prohramy dlia zakl. zahalnoi serednoi osvity: 1–2 klasy (2018). [Typical educational programs for class. General Secondary Education: Grades 1–2]. Kyiv, 240 p. [in Ukrainian].

19. Turchyn, T.M. (2014). Teoretyko-metodychni zasady modernizatsii pochatkovoї muzychnoi osvity v Ukraini [Theoretical and methodological foundations of modernization of primary music education in Ukraine]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv, 47 p. [in Ukrainian].

20. Chzhou An. (2024). Estetychna onlain-osvita v Kytai. [Aesthetic Online Education in China]. *Youth & market*, No. 12 (232). Drohobych, pp. 157–162. [in Ukrainian].

21. Shevchenko, H.P. & Pastukhovi, Yu.A. (2010). Khudozhno-estetychne vykhovannia studentskoi molodi [Artistic and aesthetic education of student youth]. *Monograph*, 180 p. [in Ukrainian].

22. Shcholokova, O.P. (2007). Metodyka vykladannia svitovoi khudozhnoi kultury [Methods of teaching world artistic culture]. *Tutorial*. Kyiv, 194 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 03.03.2025

УДК 37.016:159.9

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.329093>

Вадим Бузницький, провідний-науковий співробітник
Національного університету оборони України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3088-8456>

Ганна Єфіменко, науковий співробітник
Національного університету оборони України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1106-4010>

ДІАГНОСТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

У статті розглядається діагностувальна компетентність майбутніх фахівців як важлива складова їх професійної підготовки в умовах сучасної освіти. Акцентується увага на її значущості для ефективного виконання професійних обов'язків, а також на тому, як ця компетентність впливає на якість освітнього процесу. Діагностувальна діяльність майбутнього фахівця здатна не тільки аналізувати, оцінювати, але й прогнозувати результати навчального процесу, що є необхідним для коригування методів навчання, адаптації до змін у професійному середовищі та прийняття обґрунтованих рішень.

Ключові слова: професійна підготовка; педагогічна діяльність; майбутні фахівці; діагностувальна компетентність; діагностика; сучасна освіта; компетентнісний підхід.

Літ. 12.

Vadym Buznytskyi, Lead Researcher,
National University of Defence of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3088-8456>

Hanna Yefymenko, Researcher,
National University of Defence of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3088-8456>

DIAGNOSTIC COMPETENCE AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING FOR FUTURE SPECIALISTS IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATION

The article discusses the diagnostic competence of future professionals as an important component of their professional training in the context of modern education. The emphasis is placed on its significance for the effective performance of professional duties, as well as on how this competence influences the quality of the educational process. The diagnostic activity

ДІАГНОСТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

of a future specialist is capable not only of analyzing and assessing but also of forecasting the outcomes of the educational process, which is essential for adjusting teaching methods, adapting to changes in the professional environment, and making informed decisions.

Diagnostic competence is understood as the ability of a specialist to acquire the skills and knowledge necessary for the effective use of professional diagnostics, including the assessment of learning outcomes, analysis of trends, and forecasting further steps for the improvement of the educational process. This competence is an important component of the core professional training of future specialists, ensuring a systematic approach to evaluating the quality of professional activity and the level of knowledge and skills of learners.

The article also points out that the issue of diagnostic competence in the context of modern education has been insufficiently researched, and the scientific community still lacks a unified approach to defining the content and structure of this competence. The role of diagnostics is considered as an important tool that allows not only assessing knowledge but also adapting teaching methods according to the needs of the participants in the educational process.

Thus, diagnostic competence is a key element in the professional preparation of future specialists. Its development and correct application can significantly improve the effectiveness of the educational process, contribute to its quality enhancement, and ensure an individualized approach to each learner. The implementation of a diagnostic competence system also contributes to better result orientation and an improved process of professional adaptation for specialists after completing their education.

Keywords: professional training; pedagogical activity; future specialists; diagnostic competence; diagnosis; modern education; competency-based approach.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні вимагають оновлення підходів до підготовки майбутніх фахівців, зокрема у контексті розвитку їхньої діагностувальної компетентності. Потреба в такій компетентності обумовлена необхідністю якісного оцінювання результатів навчально-виховного процесу, що є важливою складовою професійної діяльності фахівця. Важливо зазначити, що існують різні підходи до визначення змісту, структури та методів формування діагностувальної компетентності, що ускладнює створення єдиної системи її розвитку в освітньому процесі.

Однак сучасна система вищої освіти не завжди забезпечує належні умови для розвитку цієї компетентності в майбутніх фахівців. Відсутність єдиного підходу до змістового наповнення та методичного забезпечення навчального процесу з розвитку діагностувальної компетентності створює прогалини в підготовці спеціалістів, що може негативно вплинути на якість їхньої професійної діяльності. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування змісту, методів і умов розвитку діагностувальної компетентності як ключового елемента професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасному освітньому середовищі.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналіз наукових досліджень свідчить про значну увагу вітчизняних учених до проблеми діагностувальної компетентності як складової професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах сучасної освіти. Зокрема, В. Ягупов та І. Плохута підкреслює, що діагностувальна компетентність є ключовим елементом професійної підготовки, оскільки дозволяє фахівцям своєчасно виявляти проблеми у професійній діяльності, аналізувати їх та обирати ефективні шляхи їхнього подолання в рамках нових освітніх парадигм [10].

О. Застело акцентує увагу на необхідності інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних тех-

нологій у процес діагностування, що сприяє підвищенню точності оцінювання та формуванню в майбутніх фахівців навичок самоконтролю та саморефлексії, що є важливими в умовах сучасної освітньої реальності [2; 12]. Заслужують уваги дослідження К. Інгенкампа, який заклав фундаментальні основи педагогічного діагностування, що мають значення для розвитку діагностувальної компетентності майбутніх фахівців. Значний внесок у розгляд безперервної професійної освіти зробили Л. Лук'янова, Н. Ничкало та В. Радкевич, які підкреслюють важливість постійного вдосконалення діагностувальних умінь у процесі професійної підготовки, що відповідає вимогам сучасних освітніх стандартів. Дж. Равен, В. Свистун і В. Ягупов розглядають компетентнісний підхід як ключовий фактор у професійній освіті, що підкреслює універсальність і значущість діагностувальної компетентності в різних сферах діяльності, зокрема в контексті сучасних вимог до освіти. Дослідження таких науковців, як О. Абдулліна, В. Галузяк, Г. Гац, В. Бондар, І. Зязюн, С. Мартиненко, МкЕлвані та Г. Тарасенко, присвячені вивченню аспектів розвитку діагностувальної компетентності майбутніх фахівців. Істотний внесок у розробку методик діагностування та експертизи педагогічних проєктів зробив І. Підласий, підкреслюючи необхідність вдосконалення підходів до оцінювання професійної підготовленості майбутніх фахівців, що є важливим для адаптації до нових умов освітнього процесу [5]. Комплексний аналіз праць вітчизняних і зарубіжних дослідників підтверджує, що діагностувальна компетентність є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців, яка забезпечує їхню готовність до ефективного оцінювання, аналізу та корекції професійної діяльності в умовах сучасної освіти.

Мета статті – визначення ролі діагностувальної компетентності у професійній підготовці майбутніх фахівців та обґрунтування її значення для ефективної освітньої діяльності в умовах сучасної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із з найважливіших напрямів сучасної трансформації вищої освіти в Україні є її адаптація до вимог сучасного освітнього середовища, що передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно виконувати професійні обов'язки. У цьому контексті особливої уваги набуває розвиток діагностувальної компетентності у майбутніх фахівців, яка забезпечує їхню здатність аналізувати, оцінювати та прогнозувати результати навчально-виховного процесу. Саме тому розвиток цієї компетентності є важливим результатом їхньої професійної підготовки як майбутніх педагогів і фахівців у різних галузях, що сприятиме підвищенню якості освітнього процесу та забезпеченню об'єктивного оцінювання рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти. Поняття “компетентність” та його похідні, такі як “професійна компетентність” і “діагностувальна компетентність”, мають важливе значення. Дослідженню цих понять присвячено роботи багатьох науковців, серед яких Н. Бібік, І. Зимня, О. Локшина, А. Маркова, Н. Ничкало, О. Овчарук, О. Пометун, Дж. Равен, О. Савченко, В. Свистун, В. Хутмакер, А. Шелтен, Е. Шорт, В. Ягупов та інші.

Відповідно до Закону України [1], компетентність визначається як здатність особи ефективно адаптуватися в суспільстві, навчатися та здійснювати професійну діяльність. Ця здатність базується на поєднанні знань, умінь, навичок, поглядів, цінностей та інших особистих якостей. У документах ЮНЕСКО компетентність трактується як вміння ефективно застосовувати знання та навички в соціальних і професійних взаємодіях [11].

Поняття “професійна компетентність” отримало трактування в працях українських учених. Так, О. Олексюк трактує її, як комплекс знань, умінь та навичок педагога, що є необхідними для ефективного виконання професійних завдань у сфері освіти. В. Свистун визначає професійну компетентність як сукупність теоретичної, практичної та психологічної підготовленості майбутнього фахівця, що виявляється в його здатності та готовності до здійснення конкретного виду професійної діяльності [6, 186]. Особливе значення мають поняття “здатність” і “готовність”, які є ключовими в означенні компетентності. В. Ягупов, зокрема, підкреслював важливість таких складових професійної компетентності, як “підготовленість”, “здатність” і “готовність” [8]. У “Словнику професійної освіти” це поняття визначається як сукупність знань і вмінь, необхідних для успішної професійної діяльності, що передбачає аналіз, прогнозування наслідків та застосування отриманої інформації [7, 78]. Сучасні дослідження у сфері військової педагогіки наголошують на необхідності розширення змісту професійної компетентності з урахуванням специфіки

роботи військових педагогів. Це стосується як методичних аспектів підготовки офіцерів, так і їхньої здатності створювати якісне освітнє середовище у військових умовах. Військовий педагог повинен не лише володіти відповідними знаннями та навичками, а й бути готовим діяти в екстремальних умовах, швидко ухвалювати рішення та оцінювати їх ефективність.

Таким чином, професійна компетентність майбутніх фахівців є комплексним поєднанням їхньої підготовленості, практичних і теоретичних навичок, що забезпечують ефективне використання знань у професійній діяльності. Вона також передбачає наявність професійно важливих якостей, а також психологічну, особистісну та професійну готовність до роботи у військовій системі освіти.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що питання саме розвитку діагностувальної компетентності майбутніх фахівців у контексті сучасної освіти досліджено недостатньо. У науковому середовищі відсутній єдиний підхід до визначення її змісту та структури, що забезпечує ефективний розвиток цієї компетентності в процесі професійної підготовки. Як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники, серед яких К. Ауфшнайтер, К. Барс, С. Брудер, Г. Гац, Ю. Ключ, С. Мартиненко, Н. МкЕлвані, М. Хенінгер, В. Ягупов, І. Плохута, О. Застело та інші, розглядають діагностувальну компетентність як складову професійної компетентності майбутніх фахівців. Такий підхід є логічним, якщо здатність майбутнього фахівця якісно діагностувати професійну діяльність та її результати істотно впливають на рівень його професійної підготовки. Діагностувальна діяльність є важливою складовою професійної практики фахівця, де кожна діяльність у сучасній освіті базується на систематичному діагностуванні. На початковому етапі фахівець аналізує вихідний стан професійного середовища: рівень сформованості знань і вмінь, потреби учасників освітнього процесу, а також власні ресурси та методичні підходи. У роботі забезпечується постійний моніторинг результатів, що дозволяє швидко коригувати стратегії та методи роботи. Завершальний етап підсумкової діагностики включає в себе оцінку досягнутих результатів та ефективність застосованих методів. Варто підкреслити, що діагностувальна діяльність майбутнього фахівця не є простим набором завдань, а складним процесом, який потребує системного підходу та аналітичного мислення. Уміння фахівця оперативно реагувати на зміни в професійному середовищі, коригувати власну діяльність і прогнозувати результати є ключовими чинниками його професійної майстерності.

Таким чином, підготовка майбутніх фахівців до діагностичної діяльності має охоплювати декілька важливих аспектів: *ціннісно-мотиваційний* (усвідомлення значущості діагностичної діяльності),

ДІАГНОСТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

емоційно-вольовий (готовність до прийняття відповідних рішень), поведінково-діяльнісний (розвиток практичних навичок діагностики), суб'єктивний (усвідомлення власної ролі в організації ефективної професійної діяльності).

Поняття “педагогічна діагностика” має глибокі наукові корені та займає значне місце в підготовці майбутніх фахівців. Згідно з думкою В. Кірсанова, педагогічне діагностування є видом педагогічної діяльності, спрямованої на виявлення та вивчення ознак, що характеризують стан і результати навчального процесу [3, 52]. Це включає контроль, перевірку, оцінювання, збір статистичних даних, їхній аналіз, виявлення тенденцій і динаміки, прогнозування можливих відхилень і коригування навчального процесу для підвищення його ефективності.

Сучасні дослідження науковців (В. Ягупов, І. Плохута, О. Застело, І. Зязюн, О. Підласий та ін.) розширюють трактування поняття діагностувальної компетентності, розглядаючи її методологічні основи, мету, зміст і специфіку. Для прикладу, І. Плохута наголошує на ширшому підході до діагностувальної діяльності фахівця, яка, окрім оцінювання рівня професійної підготовки, передбачає необхідність коригування професійної діяльності для підвищення її ефективності [9]. Інший вчений, І. Зязюн підкреслював, що діагностувальна діяльність є не лише засобом оцінювання рівня знань, а й інструментом формування критичного мислення та професійної рефлексії [4]. О. Підласий, у свою чергу, зазначив, що діагностика в професійній підготовці фахівців має на системному базовому підході, що передбачає контроль, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз та прогнозування [5]. Зважаючи на сучасні тенденції у вищій освіті, діагностична компетентність стає ще більш значною. Майбутні фахівці мають не лише засвоїти її теоретичні основи, а й уміти застосовувати їх на практиці, що є випусковим компонентом їхньої професійної підготовки. Діагностувальна діяльність є ключовим інструментом професійної підготовки майбутніх фахівців, оскільки вона дозволяє коротко оцінювати стан освітнього процесу, коригувати методи навчання відповідно до потреб здобувачів освіти та сприяти досягненню запланованих результатів.

На думку В. Ягупова, поняття “діагностика” охоплює не тільки контроль і оцінювання, а й виявлення тенденцій у навчальному процесі. О. Застело підкреслює, що діагностувальна діяльність є не тільки процесом оцінювання результатів професійної підготовки, а й діяльністю фахівця, спрямованою на її вдосконалення. Цей процес включає рефлексію, що дає можливість фахівцям усвідомити ефективність застосованих методів і вчасно їх скоригувати [2].

Особливо важливою є роль діагностувальної діяльності у прогнозуванні освітніх змін, що сприяє

безперервному розвитку освітнього процесу. Діагностувальна компетентність забезпечує комплексний підхід до оцінювання стану професійної підготовки майбутніх фахівців, де кожен показник дозволяє оцінити як загальний рівень підготовки, так і окремі її складові.

Таким чином, діагностувальна компетентність майбутніх фахівців є невід'ємною складовою їхньої професійної підготовки. Вона демонструє їхню здатність оцінювати освітній процес, аналізувати його результати та прогнозувати майбутні тенденції. Розвиток діагностичної компетентності підвищує якість навчального процесу, формування критичного мислення фахівців та забезпечує індивідуальний підхід до кожного учасника освітнього процесу.

Отже, дослідження діагностичної компетентності є надзвичайно актуальним у контексті підготовки майбутніх фахівців до викликів сучасної освіти.

Висновки. З'ясовано, що саме діагностувальна компетентність є важливим елементом професійної підготовки майбутніх фахівців. Адже вона дає змогу ефективно оцінювати ситуації, аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані рішення, що є необхідними для успішної діяльності в умовах постійних змін і професійних викликів.

Обґрунтовано, що розвиток цієї компетентності дозволяє майбутнім фахівцям не лише знижувати ризики, пов'язані з прийняттям рішень, а й підвищувати ефективність своєї діяльності.

Таким чином, фокус на розвитку діагностувальної компетентності в освітньому процесі є важливим кроком до підготовки висококваліфікованих спеціалістів, готових успішно справлятися з різноманітними професійними завданнями та задачами.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні того, як діагностувальна компетентність впливає на діяльність майбутніх фахівців, а також на ефективність методів її розвитку в рамках освітніх програм. Крім того, важливо дослідити роль інформаційно-комунікативних технологій у цьому процесі та їхній вплив на підготовку майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України “Про вищу освіту”. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38, ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Застело О.В. Розвиток діагностичної компетентності викладачів іноземних мов вищих військових навчальних закладів у системі післядипломної освіти: дис... канд. пед. наук / 13.00.04 – “Теорія і методика професійної освіти”. Інститут Служби зовнішньої розвідки України. Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. Київ, 2018. 374 с.
3. Кірсанов В.В. Психолого-педагогічна діагностика : підручник. Київ : Альтерпрес, 2002. 510 с.

ДІАГНОСТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

4. Неперервна професійна освіта : проблеми, пошуки, перспективи : монографія / за ред. І.А. Зязюна. Київ: Віпол, 2000. 636 с.
 5. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. посіб. Київ : Україна, 1998. 343 с.
 6. Свистун В.І. Зміст поняття “компетентність” у контексті професійної підготовки фахівців як управлінців. *Науковий вісник Національного аграрного університету* / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. 2005. № 88. С. 180–189.
 7. Професійна освіта : словник / уклад. С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Вища школа, 2000. 256 с.
 8. Ягупов В.В. Становление понятийно-терминологического аппарата компетентностного подхода к профессиональному образованию. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН*. 2013. № 6. С. 26–33.
 9. Ягупов В.В., Плохута І.С. Діагностувальна компетентність майбутніх докторів філософії: поняття, структура і зміст. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2022 May. X (103), Issue: 265. P. 47–54. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2022/08/Diagnostic-competence-of-future-doctors-of-philosophy-understanding-structure-and-understanding-V.-Yahupov-I.-S.-Plokhuta.pdf>
 10. Ягупов В.В., Плохута І.С. Діагностувальна компетентність майбутніх фахівців як предмет науково-педагогічного дослідження. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2021. Вип. 46, том 2. С. 207–216. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/46_2021/part_2/46-2_2021.pdf#page=207.
 11. Glossary of educational technology terms. UNESCO. Division of Educational Sciences, Contents, and Methods of Education. Unesco, 1987. 263 p.
 12. Yahupov V., Zastelo O., Svystun V., Korchynska N., Chorna O., Krykun V. Development of Foreign Language Teachers' Diagnostic Competence in the System of Military Education. *TEM Journal (Technology, Education, Management, Informatics)*. August 2020. Vol. 9, Issue 3. P. 1213–1220. DOI: 10.18421/TEM93-49, August 2020.
- REFERENCES**
1. Zakon Ukrainy (2014). “Pro vyshchu osvitu”. Vido-mosti Verkhovnoi Rady [The Law of Ukraine “On Higher Education”. Verkhovna Rada Bulletin] No. 37–38, art. 2004. [in Ukrainian].
 2. Zastelo, O.V. (2018). Rozvytok diahnostychnoi kompetentnosti vykladachiv inozemnykh mov vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladiv u systemi pisliadyplomnoi osvity [Development of diagnostic competence of foreign language teachers of higher military educational institutions in the postgraduate education system]. *Candidate's thesis*. Ivan Chernyakhovsky National University of Defense of Ukraine. Kyiv, 374 p. [in Ukrainian].
 3. Kirsanov, V.V. (2002). Psykholoho-pedahohichna diahnostyka [Psychological and Pedagogical Diagnostics]. Kyiv, 510 p. [in Ukrainian].
 4. Neperervna profesiina osvita : problemy, poshuky, perspektyvy [Continuous Professional Education: Problems, Searches, Perspectives]. *Monograph*. (Ed.). I.A. Ziazun. Kyiv, 2000. 636 p. [in Ukrainian].
 5. Pidlasyi, I.P. (1998). Diahnostyka ta ekspertyza pedahohichnykh proektiv [Diagnostics and expertise of pedagogical projects]. *Tutorial*. Kyiv, 343 p., p. 280. [in Ukrainian].
 6. Svystun, V.I. (2005). Zmist poniattia “kompetentnist” u konteksti profesiinoyi pidhotovky fakhivtsiv yak upravlitsiv [The Meaning of the Concept of “Competence” in the Context of Professional Training of Specialists as Managers]. *Scientific Bulletin of the National Agrarian University*. (Eds.). D.O. Melnychuk et al. No. 88. pp. 180–189. [in Ukrainian].
 7. Profesiina osvita : slovnyk [Professional Education: Dictionary]. (Eds.). S.U. Honcharenko; N.H. Nychkalo. Kyiv, 2000. 256 p. [in Ukrainian].
 8. Yahupov, V.V. (2013). Stanovlenye poniatiyno-termynolohycheskoho apparata kompetentnostnoho podkhoda k professyonalnomu obrazovanyiu [Formation of the Conceptual and Terminological Framework of the Competence-Based Approach to Professional Education]. *Scientific Bulletin of the Institute of Vocational and Technical Education of the NAPS*. No. 6. pp. 26–33. [in Ukrainian].
 9. Yahupov, V.V. & Plokhuta, I.S. (2022). Diahnostuvalna kompetentnist maibutnikh doktoriv filosofii: poniattia, struktura i zmist [Diagnostic Competence of Future Doctors of Philosophy: Concept, Structure, and Content]. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. May. X (103), Issue 265. pp. 47–54. [in Ukrainian].
 10. Yahupov, V.V. & Plokhuta, I.S. (2021). Diahnostuvalna kompetentnist maibutnikh fakhivtsiv yak predmet naukovy-pedahohichnoho doslidzhennia [Diagnostic Competence of Future Specialists as a Subject of Scientific and Pedagogical Research]. *Scientific Collection “Current Issues of the Humanities”*. Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University. Issue 46, Vol. 2. pp. 207–216. [in Ukrainian].
 11. Glossary of educational technology terms. UNESCO. Division of Educational Sciences, Contents, and Methods of Education. Unesco, 1987. 263 p. [in English].
 12. Zastelo, O., Svystun, V., Korchynska, N., Chorna, O. & Krykun, V. Development of Foreign Language Teachers' Diagnostic Competence in the System of Military Education. *TEM Journal (Technology, Education, Management, Informatics)*. August 2020. Vol. 9, Issue 3. pp. 1213–1220. DOI: 10.18421/TEM93-49, August 2020. (Accessed 03 Feb. 2023). [in English].

Стаття надійшла до редакції 26.03.2025

“Не в кількості знань полягає освіта, а в повному розумінні й майстерному застосуванні всього того, що знаєш”.

Адольф Дістервег
німецький педагог-демократ

